

Animasyon Filmlerinin 5. Sınıf Öğrencilerinin Yazma Becerisine ve Motivasyonuna Etkisi

The Effect of Animation Films On 5th Grade Students' Writing Skills and Motivation

Merve Nur Çelik^{1*}

Talat Aytan²

* Sorumlu yazar
Corresponding author

¹Merve Nur Çelik, Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkiye
mervegungorr7@gmail.com
ORCID: 0009-0007-8701-4825

²Doç. Dr. Talat Aytan, Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkiye
talataytan@gmail.com
ORCID: 0000-0001-9778-8970

Başvuru/Submitted: 05.12.2023

Düzeltilme/Revision: 15.01.2024

Kabul/Accepted: 24.01.2024

Atıf bilgisi / Citation:

Çelik, M.N. & Aytan, T. (2024). Animasyon filmlerinin 5. sınıf öğrencilerinin yazma becerisine ve motivasyonuna etkisi. *EDE Eğitim Dil ve Edebiyat Dergisi-EDE Journal of Education Language and Literature*, (5), 1-16.
<https://doi.org/10.5281/zenodo.12810289>

Turnitin Similarity Index 24

ÖZ

Bu araştırmanın amacı, animasyon filmlerinin Türkçe dersinde kullanımının 5. sınıf öğrencilerinin yazma becerisine ve motivasyonuna etkisini incelemektir. Araştırmada, nicel araştırma yöntemlerinden olan deneysel modellerden tek grup ön test-son test desen kullanılmıştır. Çalışmada, seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden uygun örnekleme seçilmiştir. Araştırmanın çalışma grubunu İstanbul ilinin Bağcılar ilçesinde bulunan bir devlet okulunda 5. sınıf düzeyinde öğrenim gören 32 öğrenci oluşturmaktadır. Uygulama süreci 8 haftayı kapsayan araştırmada veriler; Öykü Yazma Becerisi Ölçeği, Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği, Yazma Motivasyonu Ölçeği ve öğrenci yazılı anlatım kâğıtları kullanılarak toplanmıştır. Elde edilen veriler elektronik ortamda analiz edilmiş, bulgular tablolar hâlinde sunulmuş ve yorumlanmıştır. Öğrencilerin yazma motivasyonu ön test-son test puanları ve yazma becerisi ön test-son test puanları arasındaki farkı belirleyebilmek için bağımlı T testi; cinsiyet değişkeni açısından karşılaştırmak için ise bağımsız T testi uygulanmıştır. Araştırmanın sonucunda, yapılan uygulamalardan elde edilen verilerin istatistiksel olarak anlamlı düzeyde farklılaştığı belirlenmiştir. Yapılan ön test ve son test sonuçlarına göre Türkçe dersinde animasyon filmlerinin kullanımının, öğrencilerin yazma motivasyonunu olumlu yönde etkilediği görülmüştür. Bununla birlikte, animasyon filmlerinin öğrencilerin öyküleyici ve bilgilendirici metin yazma becerilerine de büyük ölçüde katkı sağladığı tespit edilmiştir.

Anahtar kelimeler: Yazma Becerisi, Yazma Motivasyonu, Animasyon Filmleri

ABSTRACT

The purpose of this research is to examine the impact of using animation films in Turkish language classes on the writing skills and motivation of 5th-grade students. The study utilizes the experimental model of a one group pre-test-post-test design, which is one of the quantitative research methods. In the study, non-probability sampling methods were used to select a convenient sample. The research group consists of 32 students attending the 5th grade in a public school located in the Bağcılar district of İstanbul. The implementation process of the research spans 8 weeks. Data for the study were collected using the Story Writing Skills Scale, Written Expression Evaluation Scale, Writing Motivation Scale and student-written narrative papers. The collected data were electronically analyzed, and the findings were presented and interpreted in tables. The dependent T-test was applied to determine the difference between students' writing motivation pre-test and post-test scores, as well as writing skills pre-test and post-test scores. Additionally, an independent T-test was conducted to compare the results based on the gender variable. The research results indicate that the data obtained from the applied practices differed significantly at a statistically significant level. According to the pre-test and post-test results, the use of animation films in Turkish language classes positively influenced students' writing motivation. Moreover, it was observed that animation films significantly contributed to students' narrative and informative writing skills.

Keywords: Writing Skills, Writing Motivation, Animation Films

GİRİŞ

İnsan sosyal bir varlıktır ve kendini ifade edebilme, başkalarıyla iletişim kurabilme çabası içerisinde. İnsanı sosyalleştiren, iletişimi sağlayan ve aynı zamanda kültürü de oluşturan yegâne unsur dildir. İnsan ve dil, kültür ve dil, iletişim ve dil birbirinden ayrı düşünülemez. Dil; geçmişten bugüne, hayatın her alanında varlığını sürdürmüş, gücünü hiçbir zaman kaybetmemiştir (Ergin, 2013; Aksan, 2015). Barın (2004, s.19), dili toplumları bir arada tutan ve yaşayış biçimlerini, gelenek ve göreneklerini, inançlarını, nesilden nesle aktararak milleti birbirine kaynaştıran en güçlü kurum olarak tanımlamıştır. Dil, insanlar arasındaki iletişimi sağlayan, kültürü oluşturan en temel sistemdir. Bir topluluğu bir millet hâline getiren en önemli unsurlardan biri dildir. Geçmişten günümüze süregelen tüm gelişmeleri bilmek ancak dil ile mümkün olmuştur. Dil, zaman içinde sürekli değişen ve gelişen, canlı bir varlıktır. Dilin dünden bugüne birçok farklı tanımı yapılmıştır.

Türk Dil Kurumu (TDK) (2023), dili “İnsanların düşündüklerini ve duyduklarını bildirmek için kelimelerle veya işaretlerle yaptıkları anlaşma, lisan, zeban.” olarak açıklamaktadır. Vural ve Böler (2014, s. 21) dili şu şekilde tanımlar: “Dil en geniş anlamıyla, güdüler, duyguları, düşünceleri doğrudan ya da dolaylı olarak aktaran, ileten vasıta.” Banguoğlu’na (2011, s. 9) göre dil, insanların meramlarını anlatmak için kullandıkları bir sesli işaretler sistemidir. Ergin (2013, s. 3) dili, “İnsanlar arasında anlaşmayı sağlayan tabii bir vasıta, kendisine mahsus kanunları olan ve ancak bu kanunlar çerçevesinde gelişen canlı bir varlık, temeli bilinmeyen zamanlarda atılmış bir gizli antlaşmalar sistemi, seslerden örülmüş içtimaî bir müessese” şeklinde tanımlamaktadır. Korkmaz’a (2008) göre dil, insanlar arasında haberleşme aracı olarak kullanılan; duygu, düşünce ve isteklerin ses, şekil ve anlam bakımından her toplumun kendi değer yargılarına göre şekillenmiş ortak kurallarının yardımı ile başkalarına aktarılmasını sağlayan, seslerden örülü çok yönlü ve gelişmiş bir sistemdir. Dil ve düşünce iç içe geçtiği için, dil ve düşünceyi birbirinden ayrı düşünmek imkânsızdır. Güneş (2017, s. 25) dili insanların duygu, düşünce ve gözlemlerini işaret veya kelimelerle paylaşması olarak ifade etmiştir. Dilin bireylerden başlayarak, bireyin içinde yaşadığı aile, toplum, ülke ve dünyanın gelişmesinde önemli bir rolü olduğunu vurgulamıştır. Dilin; iletişim, öğrenme, zihni geliştirme ve sosyal gelişim aracı olduğunu belirtmiştir.

Türkçe eğitiminin en temel amaçlarından biri öğrencilerin dört temel dil becerisini geliştirebilmektir. Dört temel dil becerisi (dinleme, konuşma, okuma, yazma) içerisinde ilk edinilen beceri dinleme, son edinilen beceri ise yazma becerisidir (Karatay, 2014). İnsan; dinlemeye anne karnında başlar, dünyaya geldikten bir müddet sonra konuşur ve okul çağına geldiğinde önce konuşma sonra da yazma becerisini kazanır (Özkara, 2007). Bireyin ana diline hâkim olması, temel dil becerilerini etkin kullanmasını da gerektirir. Temel dil becerilerinin doğru ve etkin bir şekilde kullanılması bireyin iletişim yeteneğini, sosyal yaşantısını, akademik başarısını olumlu yönde etkilemektedir.

Bir öğrencinin dili kullanabilme becerisi, dört temel dil becerisi üzerindeki yeterliliğiyle ölçülmektedir. Dil öğretimi için dil becerilerinin öğrencilere kazandırılması temel amaç olmuştur (Onan, 2019). Öğrencilerin, dil becerilerini kullanmadaki başarı düzeyleri yalnızca Türkçe dersiyle sınırlı değildir; diğer derslerde başarılı olmalarıyla da doğrudan ilişkilidir (Arslan & Sevim, 2015).

Öğrencilerin okuma ve dinleme becerilerinin geliştirilmesi; öğrenme sürecinde iyi kavrayıcı olmalarını ve bilgi edinmelerinin daha kolay olmasını sağlamaktadır. Konuşma ve yazma

becerilerinin geliştirilmesi ise kendilerini daha iyi ifade edebilen bireyler hâline gelmelerini mümkün kılmaktadır (Karatay, 2014).

Dört temel dil becerisini geliştirebilmek okullarda temel hedef hâline gelmiştir çünkü dil becerileri yalnızca Türkçe dersini değil diğer tüm dersleri etkilemekte ve ilgilendirmektedir. Eğitim-öğretimin her aşamasında büyük önem taşıyan temel dil becerilerinden hiçbiri bir diğerinden üstün görülmemektedir. Her dil becerisi, bir diğer dil becerisine ihtiyaç duymaktadır. Dört temel dil becerisi birbirlerini tamamlamaktadır ve öğrencilere bütünsellik içerisinde kazandırılmalıdır.

Bir dil becerisindeki gelişmişlik diğer dil becerilerinin de gelişimine katkı sağlamaktadır. Türkçe eğitiminde, bütün dil becerilerini kapsayacak ve geliştirecek bir eğitim uygulaması yapılmalıdır (Bağcı, 2007).

İletişim kurmanın, duygu ve düşüncelerimizi, görüp yaşadıklarımızı, anlatmanın yollarından biri yazmadır ve yazma becerisi bir dilin gelişmesi için kazandırılması gereken en temel alandır. Yazma becerisi sayesinde birey gündelik yaşamını, eğitimini sürdürebilmektedir. Ayrıca anlama anlatma becerisini yükselttiği için insanların birbirine karşı olan anlayışını, dolayısıyla iletişimi de geliştirmektedir (Arıcı & Ugan, 2013, s.4).

Dil becerilerini geliştirme aşamasında hem öğrencilerin hem de Türkçe öğretmenlerinin en çok zorlandığı dil becerisi yazma becerisidir. Yazma becerisinin öğretiminde birçok faktör etkili olduğu için öğrenen ve öğretmenin ilave bir çaba göstermesi gerekmektedir. Yazma, öğrenciler için zor bir uğraştır ve bu uğraşı öğrencilerin severek, isteyerek yapabilecekleri bir alışkanlığa dönüştürebilmek için okullarda yazma becerisine yönelik uygulamalara daha çok önem verilmesi gerekmektedir. Öğrencilerin kendilerini yazılı olarak etkili bir şekilde ifade edebilmeleri, duygu ve düşüncelerini doğru bir şekilde kâğıda yansıtabilmeleri için öncelikle iyi bir yazma eğitimi almaları gerekmektedir. Bu doğrultuda öğretimin ilk yıllarından itibaren öğrencilere yazma eğitimi verilmesi, yazılarının incelenmesi ve gerekli düzeltmelerin yapılması, öğrencilerin yazmaya motive edilmesi yazma becerilerinin gelişmesi için çok önemli unsurlardır (Yılmaz, 2012).

Yazma becerisinin temelleri ilkökul döneminde atılır. Ortaokulda ise gelişimi için büyük bir çaba gösterilmelidir çünkü yazma becerisinin gelişimi için ortaokul dönemi en belirleyici dönem olarak kabul edilmektedir (Wright vd., 2019, s. 65). Yazı yazmak için belli bir bilgi birikiminin gerekmesi nedeniyle öğrenciler kendilerini yazılı olarak ifade ederken ya da bir yazılı anlatım eserini ortaya koymaya çalışırken zorlanmaktadır. Bu durumun; öğrencinin bilgi eksikliği, öğretmen yaklaşımı, süreç odaklı bir yaklaşım yerine hâlâ geleneksel yazma eğitiminin kullanılması gibi birçok nedeni bulunmaktadır fakat en temel nedenlerinden biri öğrencilerin motivasyonudur. Öğrencilerin yazma becerisinde başarıya ulaşmaları için öncelikle motive edilmeleri gerekmektedir. Öğretmen yazma sürecinde öğrencilere rehberlik etmeli, öğrencilerde motivasyon oluşturmali ve yazma konusuyla ilgili ön bilgileri öğrencilere sunmalıdır. İsteksiz bir şekilde yazmaya başlamaları yalnızca “Yazmayı sevmiyorum, yazmak istemiyorum.” gibi cümleleri duymaya neden olmaktadır.

Yazma becerisinin gelişiminde, dinleme becerisinin rolü büyüktür. Bireyin yazma becerisinde başarılı olabilmesi için dinleme alanında da başarılı olması gerekir. Birey, dinleme becerisinin gelişimi sayesinde dinlediklerinden hareketle nitelikli yazılar yazabilir. Dinleme becerisi olmadan konuşma, okuma, yazma becerilerinin gelişiminden söz edilemez (Tekşan, 2001, s.11).

Söz varlığı, bireyin kendini yazı aracılığıyla ifade edebilmesi ve yazma becerisinin gelişmesi için oldukça önemlidir. Dinleme becerisi, bireyin ilk edindiği ve en çok kullandığı dil becerisi olduğuna göre söz varlığının gelişiminde de dinleme becerisi etkili olmaktadır. Dinleme becerisi söz varlığını geliştirerek yazma becerisine doğrudan katkı sağlamaktadır (Çalıcı & Aytan, 2020, s.15).

Çocukların gelişiminde ebeveyn, okul, çevre gibi unsurlar ne kadar önemliyse kitle iletişim araçları ve dijital teknoloji de o kadar önemli bir hâle gelmiştir. Günümüz çocukları, yetişkinlere ihtiyaç bile duymadan cep telefonu, bilgisayar, tablet gibi araçları etkin bir şekilde kullanmaktadır. Animasyon filmleri hem görsel hem de işitsel olarak çocuklara hitap ettiği için çocuklar bebeklik dönemlerinden itibaren animasyon filmleriyle büyümektedirler. Bu denli iç içe oldukları bir unsuru eğitimle bütünleştirmek; çocuklarda ilgi, merak ve istek uyandırabilecek bir güçtedir.

Öğrencilerin iyi bir yazılı anlatım eseri oluşturabilmeleri için konuyla ilgili ön bilgilerinin bulunması ve onları hayal güçlerini kullanmaya iten bir güç olması gerekmektedir. Yazma etkinliklerinde animasyon filmlerinin kullanılmasında; öğrencilerde motivasyon oluşturma, konuyla ilgili ön bilgi sunması, dinleme/izleme becerisini aktif kılarak bütüncül bir anlayışla yazma becerisine katkı sağlama amaçlanmaktadır.

Araştırmanın amacı, animasyon filmlerinin Türkçe dersinde kullanımının 5. sınıf öğrencilerinin yazma becerisine ve motivasyonuna etkisini incelemektir. Buna göre araştırmanın temel problem cümlesi “Animasyon filmlerinin 5. sınıf öğrencilerinin yazma becerisine ve motivasyonuna etkisi nasıldır?” şeklinde ifade edilebilir. Bu bağlamda aşağıdaki alt problemlere cevap aranmıştır:

- Animasyon filmlerinin 5. sınıf öğrencilerinin öyküleyici metin yazma becerisine etkisi nasıldır?
- Animasyon filmlerinin 5. sınıf öğrencilerinin bilgilendirici metin yazma becerisine etkisi nasıldır?
- Animasyon filmlerinin 5. sınıf öğrencilerinin yazma motivasyonuna etkisi nasıldır?

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın deseni, çalışma grubu, araştırma nesnesi, verilerin toplanması ve analizine yönelik bilgiler verilmiştir.

Araştırmanın Deseni

Animasyon filmlerinin 5. sınıf öğrencilerinin yazma becerisine ve motivasyonuna etkisinin belirlenmesini amaçlayan bu çalışmada, araştırmacının tek bir grupta çalıştığı ve birden fazla ön test-son testle yapılan gözlemleri içeren deneysel modellerden “tek grup ön test-son test desen” kullanılmıştır (Creswell, 2020). “Bu desende, deneysel işlemin etkisi tek bir grup üzerinde yapılan çalışmayla test edilmektedir. Deneklerin bağımlı değişkene ilişkin ölçümleri uygulama öncesinde ön test; sonrasında son test olarak aynı denekler ve aynı ölçme araçları kullanılarak elde edilir” (Büyüköztürk vd., 2020, s. 208).

Araştırmanın uygulama kısmı şu şekilde sürdürülmüştür:

Öğrencilerle, 8 hafta süren bir uygulama yürütülmüştür. Uygulamada, Anıttepe Yayınları 5.Sınıf Türkçe Ders Kitabı’nda yer alan “Millî Mücadele ve Atatürk”, “Doğa ve Evren”, “Erdemler” olmak üzere üç tema belirlenmiştir. Temaların belirlenmesinde, söz konusu

temaların yalnızca 5. sınıf düzeyinde değil diğer sınıf düzeylerinde de ortak tema olmaları rol oynamıştır. Temalara uygun olarak biri Türk, ikisi yabancı yapımı olmak üzere “Çanakkale Geçilmez”, “Wall-E” ve “Ters Yüz” isminde üç animasyon filmi belirlenmiştir. Bu animasyon filmlerinin temalara ve öğrencilerin seviyesine uygunluğunu belirlemek amacıyla Türkçe eğitimi doktoralı üç alan uzmanının görüşüne başvurulmuştur. Animasyon filmlerinin uzmanlar tarafından izlenip değerlendirilmesi sonucunda temalara ve öğrencilerin seviyesine uygun olduğu belirtilmiştir. Animasyon filmleri, iki ders saatini aşmaması amacıyla araştırmacı tarafından kısaltılarak izletilmiştir.

Her animasyon filmi için bir metin türü seçilmiştir ve Türkçe Dersi Öğretim Programı’nda (2019) 5. sınıf düzeyinde yer alan ve ders kitabında en çok tekrar eden metin türlerinin seçilmesine özen gösterilmiştir. Söz konusu metin türleri hikâye, mektup ve deneme olarak belirlenmiştir.

Öğrencilerin yazma becerilerini belirlemek amacıyla her bir metin türü aynı konuda, animasyon filmi izletilmeden önce ve sonra olmak üzere öğrencilere iki kez yazdırılmıştır. Öğrencilerin hikâye türünde yazmış oldukları kâğıtlar Temizkan (2011) tarafından geliştirilen ve Türkyılmaz (2021) tarafından yeniden düzenlenen “Öykü Yazma Becerisi Ölçeği”; mektup ve deneme türünde yazdıkları kâğıtlar ise Türkçe Öğretim Programı’nda (2006) yer alan ve araştırmacı tarafından düzenlenen “Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği” ile puanlanmıştır. Öğrencilerin animasyon filmlerini izlemeden önce ve izledikten sonra aldıkları puanlar yorumlanarak animasyon filmlerinin öğrencilerin yazma becerisine olan etkileri belirlenmeye çalışılmıştır.

Öğrencilerin yazma motivasyonlarını belirlemek amacıyla ön test ve son test olarak Süğümlü (2016) tarafından geliştirilen “Yazma Motivasyonu Ölçeği” uygulanmıştır. Animasyon filmlerinin öğrencilerin yazma motivasyonuna olan etkisi ön test ve son test sonuçları değerlendirilerek yorumlanmıştır.

Uygulama süreci şu şekilde özetlenebilir:

Tablo 1. *Uygulama Süreci*

1. Hafta	Ön Testin Uygulanması (Yazma Motivasyonu Ölçeği)
2. Hafta	“Çevre Kirliliği” Konusunda Hikâye Yazdırılması
3. Hafta	“Wall-E” Animasyonunun İzletilmesi ve “Çevre Kirliliği” Konusunda Hikâye Yazdırılması
4. Hafta	“Çanakkale Şehitleri” Konusunda Mektup Yazdırılması
5. Hafta	“Çanakkale Geçilmez” Animasyonunun İzletilmesi ve “Çanakkale Şehitleri” Konusunda Mektup Yazdırılması
6. Hafta	“Duygularımız” Konusunda Deneme Yazdırılması
7. Hafta	“Ters Yüz” Animasyonunun İzletilmesi ve “Duygularımız” Konusunda Deneme Yazdırılması
8. Hafta	Son Testin Uygulanması (Yazma Motivasyonu Ölçeği)

Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu, İstanbul ilinin Bağcılar ilçesinde bulunan bir devlet okulunda 2022-2023 Eğitim-Öğretim Yılı'nda 5. sınıf düzeyinde öğrenim gören 32 öğrenci oluşturmaktadır. Çalışmada, seçkisiz olmayan örnekleme yöntemlerinden “uygun örnekleme” seçilmiştir. Büyüköztürk ve diğerleri (2020) uygun örneklemeyi, araştırmacının kolayca ulaşabileceği bir örneklemden verilerin toplanması olarak ifade etmektedir.

Araştırmanın örneklemini oluşturan öğrencilere yönelik özellikler Tablo 2’de yer almaktadır.

Tablo 2. Araştırmaya Katılan Öğrencilerin Cinsiyet Özelliklerine İlişkin Frekans ve Yüzde Dağılımları

	f	%
Cinsiyet	Erkek	12
	Kız	20
	Toplam	32

Araştırmanın İnceleme Nesneleri

Animasyon filmlerine ilişkin bilgiler Tablo 3’te yer almaktadır.

Tablo 3. Uygulama Sürecinde Kullanılan Animasyonlara İlişkin Bilgiler

Animasyon Filmi	Yayın Yılı	Türü	Süresi	İzletilen Süre	İlgili Olduğu Tema	Kullanıldığı Metin Türü
Wall-E	2008	Bilim Kurgu Macera Komedi	98 dk.	75 dk.	Doğa ve Evren	Hikâye
Çanakkale Geçilmez	2008	Dram Kahramanlık Savaş	75 dk.	70 dk.	Millî Mücadele ve Atatürk	Mektup
Ters Yüz	2015	Aile Dram Komedi	94 dk.	70 dk.	Erdemler	Deneme

“Wall-E” adlı animasyon 2008 yılı Amerika Birleşik Devletleri (ABD) yapımıdır. 98 dakika süren animasyonda çevre kirliliğinden dolayı dünyanın yaşanamaz bir hâle gelmesi ve insanların dünyayı terk ederek bir uzay gemisinde yaşamaları konu edilmiştir. Wall-E adlı temizlik robotu sayesinde bir bitki filizinin bulunmasıyla dünya tekrar yaşanacak duruma getirilmeye çalışılmaktadır. İnsanların doğaya vermiş oldukları zararlar ve sonuçları öne çıkmaktadır. Film, “Doğa ve Evren” temasıyla ilişkilendirilmiş ve “hikâye” türü için kullanılmıştır.

“Çanakkale Geçilmez” adlı animasyon 2008 yılında yayımlanmıştır ve Türk yapımıdır. Animasyon, Çanakkale Savaşı’na dikkat çekmek ve öğrencilere ulaşabilmek gayesiyle Ümraniye Belediyesi tarafından yaptırılmıştır. 75 dakika süren animasyonda Çanakkale Savaşı ve kazanılan zaferin ne denli zorlayıcı olduğu işlenmiştir. Çanakkale Savaşı’nda önemli rol oynayan tarihî şahsiyetlere yer verilmiştir. Film, “Millî Mücadele ve Atatürk” temasıyla ilişkilendirilmiş ve “mektup” türü için kullanılmıştır.

“Ters Yüz” adlı animasyon 2015 yılı ABD yapımıdır. 94 dakika süren animasyonda küçük bir çocuğun en önemli beş duygusunun (neşe, üzüntü, öfke, korku, tiksinti) hikâyesi anlatılmaktadır. Duygularımızı kontrol etmemizin önemi, her duygunun insanlar için gerekli olduğu ve her duygunun kendi içinde ayrı bir değeri olduğu, ailenin, arkadaşlıkların önemi gibi konular öne çıkmaktadır. Doğruluk, dürüstlük, sevgi, iyimserlik, yardımlaşma gibi erdemlere yer verilmektedir. Film, “Erdemler” temasıyla ilişkilendirilmiş ve “deneme” türü için kullanılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmadaki veriler; Süğümlü (2016) tarafından oluşturulan “Yazma Motivasyonu Ölçeği”, Temizkan (2011) tarafından geliştirilen fakat Türkyılmaz (2021) tarafından yeniden düzenlenen “Öykü Yazma Becerisi Ölçeği”, 2006 Türkçe Öğretim Programı’nda yer alan ve araştırmacı tarafından düzenlenen “Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği” ve öğrenci yazılı anlatım kâğıtları kullanılarak toplanmıştır.

Yazma Motivasyonu Ölçeği

Yazma becerisi uygulamaları öncesi ve sonrasında, öğrencilerin yazma motivasyonunu belirlemek amacıyla ön test ve son test aşamasında, Süğümlü (2016) tarafından geliştirilmiş olan “Yazma Motivasyonu Ölçeği” kullanılmıştır. Ölçeğin kullanım izni yazılı olarak alınmıştır.

Öğrencilere uygulanan motivasyon ölçeği Likert tipi bir ölçektir ve 28 maddeden oluşmaktadır. Ölçekteki son dört madde olumsuz anlam taşıdığı için ters puanlanmıştır. Ölçekteki olumlu ifadeler “Evet = 3 puan; Bazen = 2 puan; Hayır = 1 puan”; olumsuz ifadeler ise “Evet = 1 puan; Bazen = 2 puan; Hayır = 3 puan” şeklinde puanlanmıştır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 84, en düşük puan 28’dir.

Süğümlü (2016) tarafından yapılan araştırma için kullanılan ölçeğin güvenirliği Cronbach’s Alpha testiyle incelenmiştir. Testin sonucu 0,91 olarak bulunmuştur ve ölçeğin güvenilir olduğu tespit edilmiştir. Aynı ölçeğin bu araştırmaya katılan 32 öğrenci için olan güvenirliğini tespit edebilmek amacıyla ölçek tekrar Cronbach’s Alpha testiyle incelenmiştir. Test sonucu Tablo 4’te yer almaktadır.

Tablo 4. Çalışmaya Katılan Öğrencilere Uygulanan Yazma Motivasyonu Ölçeği’nin Cronbach’s Alpha Test Sonucu

Ölçek	N	Cronbach’s Alpha
Motivasyon Ölçeği	28	,75

Test sonucunda Cronbach's Alpha katsayısı 0,75 olarak hesaplanmıştır. Bulanan katsayı 0,7'den büyük olduğundan, ölçeğin bu çalışma için de güvenilir olduğu tespit edilmiştir.

Öykü Yazma Becerisi Ölçeği

"Öykü Yazma Becerisi Ölçeği" Temizkan (2011) tarafından lisans öğrencilerine uygulamak amacıyla geliştirilmiştir. Ölçek, beş temel boyuttan oluşmuştur. Ölçekte öğrencilerin öykü yazma becerileri içerik, planlama, karakter, mekân ve zaman boyutlarında incelenmiştir. Alt boyutlarda yer alan unsurlar lisans öğrencilerinin seviyesine uygun olarak hazırlandığı için ölçek Türkyılmaz (2021) tarafından yapılan çalışmada ortaokul öğrencilerinin seviyesine uygun olması amacıyla tekrar düzenlenmiştir ve bazı alt boyutlar ölçekten çıkarılmıştır. Ölçekten çıkarılması gereken maddeler uzman görüşü doğrultusunda belirlenmiştir. Nihai ölçekte 5 temel, 15 alt boyut kullanılmıştır. "İçerik" boyutu ana olay, yan olaylar, tema, ana düşünce, ana düşünüm, ara düşünüm şeklinde; "planlama" boyutu serim, düşünüm, çözüm şeklinde; "karakterler" boyutu ana karakter, yardımcı karakter, karakter tasvirleri şeklinde; "mekân" boyutu mekân, mekân tasvirleri şeklinde; "zaman" boyutu zaman şeklinde alt boyutlara ayrılmıştır.

Türkyılmaz (2021) tarafından yapılan çalışmada ölçeğin güvenirlik incelemesi sonucunda sınıf için korelasyon değerlerinin 0,51 ile 0,85 arasında değiştiği gözlemlenmiştir. Sınıf içi korelasyon değeri 1'e yakın olduğu için ölçeğin güvenirliğinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. İlgili ölçme aracının ortaokul seviyesine uygun olduğu belirlenmiştir.

Öğrencilere uygulanan "Öykü Yazma Becerisi Ölçeği" Likert tipi bir ölçektir ve 15 maddeden oluşmaktadır. Ölçekteki ifadeler "Yeterli = 3 puan; Geliştirilmeli = 2 puan; Yetersiz = 1 puan" şeklinde puanlanmıştır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 45, en düşük puan 15'tir.

Türkyılmaz (2021) tarafından yapılan araştırma için kullanılan ölçeğin güvenirliği Cronbach's Alpha testiyle incelenmiştir. Aynı ölçeğin bu araştırmaya katılan 32 öğrenci için olan güvenirliğini tespit edebilmek amacıyla ölçek tekrar Cronbach's Alpha testiyle incelenmiştir. Test sonucu Tablo 5'te yer almaktadır.

Tablo 5. Çalışmaya Katılan Öğrencilere Uygulanan Öykü Yazma Becerisi Ölçeği'nin Cronbach's Alpha Test Sonucu

Ölçek	N	Cronbach's Alpha
Öykü Yazma Becerisi Ölçeği	15	,89

Test sonucunda Cronbach's Alpha katsayısı 0,89 olarak hesaplanmıştır. Bulanan katsayı 0,7'den büyük olduğundan, ölçeğin bu çalışma için de güvenilir olduğu tespit edilmiştir.

Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği

"Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği" 2006 Türkçe Öğretim Programı'nda yer almaktadır. Ölçek "biçim, dil ve anlatım, yazım ve noktalama" olmak üzere üç ana başlık altında planlanmıştır. Biçim başlığı altında iki, dil ve anlatım başlığı altında on üç, yazım ve noktalama başlığı altında ise iki maddeye yer verilmiştir. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 100'dür.

Ölçek, araştırmacı tarafından araştırmaya uygun olarak yeniden düzenlenmiştir. "Biçim, yazım ve noktalama" başlıkları ölçekten çıkarılmıştır çünkü araştırmada ölçülmek istenen özellikler

içinde söz konusu başlıklar yer almamaktadır. Ölçekteki “dil ve anlatım” başlığı altındaki maddeler kullanılmıştır ve araştırmadaki diğer ölçeklerle uygun olabilmesi adına ölçek Likert tipi ölçeğe dönüştürülmüştür. Öğrencilere uygulanan “Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği” 13 maddeden oluşmaktadır. Ölçekteki ifadeler “Yeterli = 3 puan; Geliştirilmeli = 2 puan; Yetersiz = 1 puan” şeklinde puanlanmıştır. Ölçekten alınabilecek en yüksek puan 39, en düşük puan 13’tür.

Ölçekten hem mektup hem de deneme türünü ölçmek için yararlanılmıştır.

Ölçeğin bu araştırmaya katılan 32 öğrenci için olan güvenilirliğini tespit edebilmek amacıyla ölçek Cronbach’s Alpha testiyle incelenmiştir. Test sonucu Tablo 6’da yer almaktadır.

Tablo 6. Çalışmaya Katılan Öğrencilere Uygulanan Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği’nin Cronbach’s Alpha Test Sonucu

Ölçek	N	Cronbach’s Alpha
Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği	13	,85

Test sonucunda Cronbach’s Alpha katsayısı 0,85 olarak hesaplanmıştır. Bulanan katsayı 0,70’ten büyük olduğundan, ölçeğin bu çalışma için güvenilir olduğu tespit edilmiştir.

Öğrenci Yazılı Anlatım Kâğıtları

Öğrencilerin yazma becerilerini belirlemek amacıyla her bir metin türü öğrencilere animasyon filmi izletilmeden önce ve izletildikten sonra olmak üzere iki defa yazdırılmıştır. Öğrencilere, uygulamanın ikinci haftasında “çevre kirliliği” konusunda hikâye yazdırılmış; üçüncü haftada ilgili animasyon izletilmiş ve aynı konuda tekrar hikâye yazdırılmıştır. Uygulamanın dördüncü haftasında öğrencilerden “Çanakkale şehitleri” konusunda bir mektup türü yazmaları istenmiş; beşinci haftada ilgili animasyon izletildikten sonra aynı konuda tekrar mektup türü yazdırılmıştır. Öğrencilere altıncı haftada “duygularımız” konusunda bir deneme yazdırılmış; yedinci haftada ilgili animasyon izletildikten sonra aynı konuda tekrar deneme yazdırılmıştır. Öğrencilerin yazılı anlatım kâğıtları araştırmacı tarafından toplanmış, “Öykü Yazma Becerisi Ölçeği” ve “Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği” kullanılarak değerlendirilmiştir.

Verilerin Analizi

“Animasyon filmlerinin 5. sınıf öğrencilerinin yazma becerisine ve motivasyonuna etkisi nasıldır?” sorusuna cevap aramak için uygulama öncesi ve sonrasında “Yazma Motivasyonu Ölçeği”, “Öykü Yazma Becerisi Ölçeği” ve “Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği” kullanılmıştır. SPSS programı kullanılarak öncelikle, ölçeklerin güvenilirliği Cronbach’s Alpha testiyle belirlenmiş; ön ve son testlerin normal dağılım gösterip göstermediği Shapiro-Wilk testiyle incelenmiştir. Testlerin normal dağılım göstermesi sebebiyle ön test-son test puanlarının analizi için bağımlı değişken T testi uygulanmıştır. Ayrıca cinsiyetin araştırmaya olan etkisinin varlığını incelemek için bağımsız değişken T testi uygulanmıştır. Cohen’s d testi uygulanarak araştırmanın sonuca olan etki büyüklüğü hesaplanmıştır.

BULGULAR

1. Öykü Yazma Becerisi Ölçeği'ne Ait Bulgular

“Animasyon filmlerinin 5. sınıf öğrencilerinin öyküleyici metin yazma becerisine etkisi nasıldır?” sorusuna ilişkin analiz sonuçları şu şekildedir:

Öykü Yazma Becerisi Ölçeği'nin uygulama öncesi ve sonrası puanlarının arasındaki farkın anlamlılığına ilişkin t-Testi sonuçları Tablo 7'de yer almaktadır.

Tablo 7. Uygulama Öncesinde ve Sonrasında Öykü Yazma Becerisi Ölçeği Puan Ortalamalarının t-Testi Sonuçları

Ölçüm	N	$\bar{X}$	ss	sd	t	p
Ön test	32	26,66	5,17	31	-6,39	,00*
Son test	32	34,00	5,26			

*p<,01

Tablo 7'ye göre, uygulama sonrasında öğrencilerin öykü yazma becerisinde anlamlı bir değişim olduğu tespit edilmiştir [$t(31)=-6,39$, $p<,001$]. Animasyon filmleri kullanımı sonrasında yapılan yazma uygulamalarının öğrencilerin öykü yazma becerisinde önemli bir etki sağladığı belirlenmiştir. Animasyon filmleri izletilmeden önce uygulanan Öykü Yazma Becerisi Ölçeği puanlarının aritmetik ortalaması 26,66 olarak bulunurken, animasyon filmleri izletildikten sonra uygulanan Öykü Yazma Becerisi Ölçeği puanlarının aritmetik ortalamasının 34,00'a yükseldiği görülmüştür. Ortalamalar incelendiğinde animasyon filmleri kullanımının öğrencilerin öykü yazma becerisini önemli ölçüde ve olumlu yönde değiştirdiği belirlenmiştir.

Uygulama sonrasında Öykü Yazma Becerisi Ölçeği ortalama puanlarının cinsiyete göre incelendiği t-Testi sonuçları Tablo 8'de yer almaktadır.

Tablo 8. Uygulama Sonrasında Öykü Yazma Becerisi Ölçeği Puan Ortalamalarının Cinsiyete Göre t-Testi Sonuçları

Ölçüm	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	ss	sd	t	p
Son Test	Erkek	12	37,08	4,14	30	2,85	,00*
	Kız	20	32,15	5,06			

*p<,01

Tablo 8 incelendiğinde, öğrencilerin öykü yazma becerisi ve cinsiyeti arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür [$t(30)=2,85$, $p<,01$]. Çıkan sonuca bakıldığında, öykü yazma becerisi cinsiyete bağlı değişmektedir. Son test sonucuna göre erkeklerin öykü yazma becerisi ortalaması ($\bar{X}=37,08$) kızların öykü yazma becerisi ortalamasından ($\bar{X}=32,15$) daha yüksektir.

Uygulama öncesinde ve sonrasında uygulanan Öykü Yazma Becerisi Ölçeği puanları Cohen's d testine göre incelendiğinde uygulamanın kuvvetli bir etki büyüklüğüne ($d=1,41$; $> 0,80$) sahip olduğu belirlenmiştir.

2. Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği'ne Ait Bulgular

“Animasyon filmlerinin 5. sınıf öğrencilerinin bilgilendirici metin yazma becerisine etkisi nasıldır?” sorusuna ilişkin mektup ve deneme türündeki analiz sonuçları şu şekildedir:

Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği'nin uygulama öncesi ve sonrası puanlarının arasındaki farkın mektup türündeki anlamlılığına ilişkin t-Testi sonuçları Tablo 9'da yer almaktadır.

Tablo 9. Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği'nin Uygulama Öncesi ve Sonrası Puanlarının Arasındaki Farkın Mektup Türündeki Anlamlılığına İlişkin t-Testi Sonuçları

Ölçüm	N	$\bar{X}$	ss	sd	t	p
Ön test	32	22,38	4,59	31	-12,60	,00*
Son test	32	30,84	3,76			

*p<,01

Tablo 9'a göre, uygulama sonrasında öğrencilerin mektup türündeki bilgilendirici metin yazma becerisinde anlamlı bir değişim olduğu tespit edilmiştir [t(31)=-12,60, p<,01]. Animasyon filmleri kullanımı sonrasında yapılan yazma uygulamalarının öğrencilerin mektup türündeki bilgilendirici metin yazma becerisinde önemli bir etki sağladığı tespit edilmiştir. Animasyon filmleri izletilmeden önce uygulanan Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği puanlarının aritmetik ortalaması 22,37 olarak bulunurken, animasyon filmleri izletildikten sonra uygulanan Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği puanlarının aritmetik ortalamasının 30,84'e yükseldiği belirlenmiştir. Ortalamalar incelendiğinde animasyon filmleri kullanımının öğrencilerin mektup türündeki bilgilendirici metin yazma becerisini önemli ölçüde ve olumlu yönde değiştirdiği saptanmıştır.

Uygulama sonrasında mektup türündeki Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği ortalama puanlarının cinsiyete göre incelendiği t-Testi sonuçları Tablo 10'da yer almaktadır.

Tablo 10. Uygulama Sonrasında Mektup Türündeki Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği Puan Ortalamalarının Cinsiyete Göre t-Testi Sonuçları

Ölçüm	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	ss	sd	t	p
Son Test	Erkek	12	31,00	3,30	30	,19	0,86
	Kız	20	30,75	4,10			

Tablo 10 incelendiğinde, öğrencilerin mektup türündeki bilgilendirici metin yazma becerisi ve cinsiyeti arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür [t(30)=,19, p>,05]. Çıkan sonuca bakıldığında, öğrencilerin mektup türündeki bilgilendirici metin yazma becerisi cinsiyete bağlı olarak değişmemektedir. Son test sonucuna göre erkeklerin mektup türündeki bilgilendirici metin yazma becerisi ortalaması ($\bar{X}$ =31,00) kızların mektup türündeki bilgilendirici metin yazma becerisi ortalamasından ($\bar{X}$ =30,75) daha yüksektir.

Uygulama öncesinde ve sonrasında uygulanan mektup türündeki Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği puanları Cohen's d testine göre incelendiğinde uygulamanın kuvvetli bir etki büyüklüğüne ($d=2,01$; $>0,80$) sahip olduğu belirlenmiştir.

Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği'nin uygulama öncesi ve sonrası puanlarının arasındaki farkın deneme türündeki anlamlılığına ilişkin t-Testi sonuçları Tablo 11'de yer almaktadır.

Tablo 11. Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği'nin Uygulama Öncesi ve Sonrası Puanlarının Arasındaki Farkın Deneme Türündeki Anlamlılığına İlişkin t-Testi Sonuçları

Ölçüm	N	$\bar{X}$	ss	sd	t	p
Ön test	32	23,44	5,05	31	-4,25	,00*
Son test	32	28,28	4,99			

* $p<,01$

Tablo 11 incelendiğinde, uygulama sonrasında öğrencilerin deneme türündeki bilgilendirici metin yazma becerisinde anlamlı bir değişim olduğu tespit edilmiştir [$t(31)=-4,25$, $p<,01$]. Animasyon filmleri kullanımı sonrasında yapılan yazma uygulamalarının öğrencilerin deneme türündeki bilgilendirici metin yazma becerisinde önemli bir etki sağladığı tespit edilmiştir. Animasyon filmleri izletilmeden önce uygulanan Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği puanlarının aritmetik ortalaması 23,43 olarak bulunurken animasyon filmleri izletildikten sonra uygulanan Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği puanlarının aritmetik ortalamasının 28,28'e yükseldiği belirlenmiştir. Ortalamalar incelendiğinde animasyon filmleri kullanımının öğrencilerin deneme türündeki bilgilendirici metin yazma becerisini önemli ölçüde ve olumlu yönde değiştirdiği saptanmıştır.

Uygulama sonrasında deneme türündeki Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği ortalama puanlarının cinsiyete göre incelendiği t-Testi sonuçları Tablo 12'de yer almaktadır.

Tablo 12. Uygulama Sonrasında Deneme Türündeki Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği Puan Ortalamalarının Cinsiyete Göre t-Testi Sonuçları

Ölçüm	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	ss	sd	t	p
Son Test	Erkek	12	29,08	3,55	30	0,70	,49
	Kız	20	27,80	5,71			

Tablo 12'ye göre, öğrencilerin deneme türündeki bilgilendirici metin yazma becerileri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür [$t(30)=,70$, $p>,05$]. Çıkan sonuca bakıldığında, öğrencilerin deneme türündeki bilgilendirici metin yazma becerisi cinsiyete bağlı değişmemektedir. Son test sonucuna göre erkeklerin deneme türündeki bilgilendirici metin yazma becerisi ortalaması ($\bar{X}=29,08$) kızların deneme türündeki bilgilendirici metin yazma becerisi ortalamasından ($\bar{X}=27,80$) daha yüksektir.

Uygulama öncesinde ve sonrasında uygulanan deneme türündeki Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği puanları Cohen's d testine göre incelendiğinde uygulamanın kuvvetli bir etki büyüklüğüne ($d=,96$; $>0,80$) sahip olduğu belirlenmiştir.

3. Yazma Motivasyonu Ölçeği'ne İlişkin Bulgular

"Animasyon filmlerinin 5. sınıf öğrencilerinin yazma motivasyonuna etkisi nasıldır?" sorusuna ilişkin analiz sonuçları şu şekildedir:

Yazma Motivasyonu Ölçeği'nin uygulama öncesi ve sonrası puanlarının arasındaki farkın anlamlılığına ilişkin t-Testi sonuçları Tablo 13'te yer almaktadır.

Tablo 13. Uygulama Öncesinde ve Sonrasında Yazma Motivasyonu Ölçeği Puan Ortalamalarının t-Testi Sonuçları

Ölçüm	N	$\bar{X}$	ss	sd	t	p
Ön test	32	59,43	7,67	31	-6,04	,00*
Son test	32	65,50	7,10			

*p<,01

Tablo 13'e bakıldığında, uygulama sonrasında öğrencilerin yazma motivasyonunda anlamlı bir değişim olduğu belirlenmiştir [t(31)=-6,04, p<,01]. Animasyon filmleri kullanımı sonrasında yapılan yazma uygulamalarının öğrencilerin yazma motivasyonunda anlamlı bir değişim sağladığı saptanmıştır. Animasyon filmleri izletilmeden önce uygulanan Yazma Motivasyonu Ölçeği puanlarının aritmetik ortalaması 59,43 olarak bulunurken, animasyon filmleri izletildikten sonra uygulanan Yazma Motivasyonu Ölçeği puanlarının aritmetik ortalamasının 65,50'e yükseldiği görülmüştür. Ortalamalar incelendiğinde animasyon filmleri kullanımının öğrenciler üzerinde yazma motivasyonunu önemli ölçüde ve olumlu yönde değiştirdiği belirlenmiştir.

Uygulama sonrasında gerçekleştirilen Yazma Motivasyonu Ölçeği değerlendirmelerinin cinsiyete göre t-testi sonuçları Tablo 14'te verilmiştir.

Tablo 14. Uygulama Sonrasında Gerçekleştirilen Yazma Motivasyonu Ölçeği Değerlendirmelerinin Cinsiyete Göre t-Testi Sonuçları

Ölçüm	Cinsiyet	N	$\bar{X}$	ss	sd	t	p
Son Test	Erkek	12	63,08	8,20	30	-1,52	,14
	Kız	20	66,95	6,13			

Tablo 14'e göre, öğrencilerin yazma motivasyonu ve cinsiyeti arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür [t(30)=-1,52, p>,05]. Çıkan sonuca bakıldığında, yazma motivasyonu cinsiyete bağlı değişmemektedir. Son test sonucuna göre kızların yazma motivasyonu ortalaması ($\bar{X}$ =66,95) erkeklerin yazma motivasyonu ortalamasından ($\bar{X}$ =63,08) daha yüksektir.

Uygulama öncesinde ve sonrasında uygulanan Yazma Motivasyonu Ölçeği puanları Cohen's d testine göre incelendiğinde uygulamanın kuvvetli bir etki büyüklüğüne (d=0,81; > 0,80) sahip olduğu saptanmıştır.

SONUÇ

Öykü Yazma Becerisi Ölçeği'nin uygulama öncesi ve sonrası puanlarının arasındaki fark incelendiğinde, öğrencilerin animasyon filmlerini izlemeden önce ve izledikten sonra yazdıkları hikâye türünden aldıkları puanlar arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Öğrencilerin öyküleyici metin yazma ön test puan ortalaması 26,66 iken son test puan ortalaması 34,00'e yükselmiştir. Bu sonuçtan hareketle, animasyon filmlerinin 5. sınıf öğrencilerinin öyküleyici metin yazma becerisini önemli ölçüde etkilediği ve olumlu yönde değiştirdiği sonucuna ulaşılmıştır. Uygulama sonrasında gerçekleştirilen Öyküleyici Yazma Becerisi Ölçeği puanları cinsiyete göre değerlendirildiğinde, öğrencilerin cinsiyeti ve öyküleyici metin yazma becerileri arasında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Bulgulardan hareketle, son test sonucuna göre erkelerin öykü yazma becerisi ölçeği ortalaması ($\bar{X}=37,08$) kızların öykü yazma becerisi ortalamasından ($\bar{X}=32,15$) daha yüksektir. Öğrencilerin öykü yazma becerilerinin cinsiyete bağlı olarak değiştiği sonucuna ulaşılmıştır.

Öğrencilerin bilgilendirici metin yazma becerileri, mektup ve deneme olmak üzere iki tür kullanılarak Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği ile belirlenmiştir.

Mektup türüne ilişkin bilgilendirici metin yazma becerileri sonuçları şu şekildedir:

Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği'nin uygulama öncesi ve sonrası puanları arasındaki farkın mektup türündeki anlamlılığına bakıldığında öğrencilerin bilgilendirici metin yazma becerisinde anlamlı bir değişim olduğu görülmüştür. Animasyon filmi izletilmeden önce uygulanan Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği puanlarının ortalaması 22,38 iken animasyon filmi izletildikten sonra uygulanan Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği puanlarının ortalamasının 30,84'e yükseldiği tespit edilmiştir. Bu sonuçlardan hareketle, animasyon filmleri kullanımı sonrasında yapılan yazma uygulamalarının öğrencilerin mektup türündeki bilgilendirici metin yazma becerisinde önemli bir etki sağladığı sonucuna ulaşılmıştır. Uygulama sonrasında mektup türündeki Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği puan ortalamaları cinsiyete göre incelendiğinde, öğrencilerin mektup türündeki bilgilendirici metin yazma becerisi ve cinsiyeti arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür. Öğrencilerin mektup türündeki bilgilendirici metin yazma becerisi cinsiyete bağlı değişmemektedir.

Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği'nin uygulama öncesi ve sonrası puanları arasındaki farkın deneme türündeki anlamlılığına bakıldığında öğrencilerin bilgilendirici metin yazma becerisinde anlamlı bir değişim olduğu tespit edilmiştir. Animasyon filmi izletilmeden önce uygulanan Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği puanlarının ortalaması 23,44 iken animasyon filmleri izletildikten sonra uygulanan Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği puanlarının ortalaması 28,28'e yükselmiştir. Bu bulgudan hareketle, öğrencilerin deneme türündeki bilgilendirici metin yazma becerisinde anlamlı bir değişim olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Uygulama sonrasında deneme türündeki Yazılı Anlatımı Değerlendirme Ölçeği ortalama puanların cinsiyete göre incelendiğinde öğrencilerin deneme türündeki bilgilendirici metin yazma becerisi ve cinsiyeti arasında anlamlı bir fark olmadığı tespit edilmiştir. Öğrencilerin deneme türündeki bilgilendirici metin yazma becerisi cinsiyete bağlı değişmemektedir.

Araştırmada, animasyon filmlerinin 5. sınıf öğrencilerinin yazma motivasyonuna etkisini incelemek amacıyla ön test ve son test olarak Yazma Motivasyonu Ölçeği uygulanmış ve çıkan sonuçlar birbiriyle karşılaştırılmıştır. Yazma Motivasyonu Ölçeği'nin uygulama öncesi ve sonrası puanlarının arasındaki fark incelendiğinde, öğrencilerin animasyon filmlerini izlemeden

önce ve izledikten sonraki motivasyon puanlarında anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. Öğrencilerin yazma motivasyonu ön test puan ortalaması 59,44 iken son test puan ortalaması 65,50'a yükselmiştir. Bu sonuçtan hareketle, animasyon filmlerinin 5.sınıf öğrencilerinin yazma motivasyonunu önemli ölçüde artırdığı sonucuna ulaşılmıştır. Uygulama sonrasında Yazma Motivasyonu Ölçeği puanları cinsiyete göre değerlendirildiğinde, öğrencilerin cinsiyeti ve motivasyonları arasında anlamlı bir fark oluşmadığı görülmüştür. Öğrencilerin yazma motivasyonu, cinsiyete bağlı olarak değişmemektedir.

Tüm bu sonuçlar, animasyon filmlerinin eğitim-öğretimde kullanılabilecek yararlı bir materyal olduğunu, öğrenciler üzerinde birçok yönde olumlu bir etki yarattığını göstermektedir.

Bilgilendirme / Acknowledgement:

Yazar(lar) aşağıdaki bilgilendirmeleri yapmaktadır(lar):

- 1- Araştırmacıların katkı oranı eşittir.
- 2- Makale birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığındaki yüksek lisans tezinden üretilmiştir.
- 3- Makalemiz yüksek lisans tezinden üretildiği için etik kurulu onayı bildirilmemiştir.
- 4- Bu makalede araştırma ve yayın etiğine uyulmuştur.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız

Çıkar Çatışması: Yazar(lar) çıkar çatışması bildirmemiştir.

Finansal Destek: Yazar(lar) bu çalışma için finansal destek almadığını beyan etmiştir.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Conflict of Interest: The author has no conflict of interest to declare.

Grant Support: The author declared that this study has received no financial support.

KAYNAKÇA

- Aksan, D. (2015). *Her yönüyle dil*. Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Arıcı, A. F. & Urgan, S. (2013). *Yazılı anlatım el kitabı*. Pegem Akademi.
- Arslan, A. & Sevim, O. (2015). Konuşma becerisinin geliştirilmesinde kullanılabilecek etkinlik örnekleri. A. Şahin (Ed.), *Konuşma eğitimi* içinde (s. 178-205). Pegem Akademi.
- Bağcı, H. (2007). *Türkçe öğretmeni adaylarının yazılı anlatım derslerine yönelik tutumları ile yazma becerileri üzerine bir araştırma*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Banguoğlu, T. (2011). *Türkçenin grameri*. Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Barın, E. (2014). Yabancılar Türkçe öğretiminde ilkeler. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları (HÜTAD)*, 1, 19-30.
<https://dergipark.org.tr/tr/pub/turkiyat/issue/16660/329608>
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Pegem Akademi.
- Creswell, J. W. (2020). *Eğitim araştırmaları*. Edam Yayınları.
- Çalıcı, M. A. & Aytan, T. (2020). Dinleme eğitimi. T. Aytan (Ed.), *Etkinliklerle dinleme eğitimi* içinde (s. 1-47). Pegem Akademi.

- Ergin, M. (2013). *Türk dil bilgisi*. Bayrak Yayınları.
- Güneş, F. (2017). *Türkçe öğretimi yaklaşımlar ve modeller*. Pegem Akademi.
- Karatay, H. (2014). *Okuma eğitimi*. Pegem Akademi.
- Korkmaz, Z. (2008). *Gramer terimleri sözlüğü*. Türk Dil Kurumu Yayınları.
- MEB. (2023). 2006 Türkçe Dersi Öğretim Programı. <http://mufredat.meb.gov.tr>
- MEB. (2023). 2019 Türkçe Dersi Öğretim Programı. <http://mufredat.meb.gov.tr>
- Onan, B. (2019). *Dil eğitiminin temel kavramları*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Özkara, Y. (2007). *6+1 analitik yazma ve değerlendirme modelinin 5. sınıf öğrencilerinin hikâye edici metin yazma becerilerini geliştirmeye etkisi*. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Süğümlü, Ü. (2016). *Yazma becerisinde öğrenci özerkliğinin yazmaya yönelik tutum ve motivasyonla ilişkisi: Bir eylem araştırması*. Doktora Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya.
- TDK. (2023). *Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük*. <https://sozluk.gov.tr/>
- Tekşan, K. (2001). *Yazılı anlatım geliştirmede ön hazırlığın etkisi*. Doktora Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale.
- Temizkan, M. (2011). Yaratıcı yazma etkinliklerinin öykü yazma becerisi üzerindeki etkisi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, 11(2), 919–940.
- Türkyılmaz, M. B. (2021). *Etkinlik temelli yaratıcı yazma çalışmalarının yedinci sınıf öğrencilerinin öykü yazma becerileri, yazma tutumları, öz düzenleme stratejileri ve motivasyonel inançlarına etkisi*. Doktora Tezi, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Hatay.
- Vural, H. & Böler, T. (2014). *Ses ve şekil bilgisi*. Kesit Yayınları.
- Wright, K. L., Hodges, T. & McTigue, E. (2019). A validation program for the SelfBeliefs, Writing Beliefs, and Attitude Survey: A measure of adolescents' motivation toward writing. *Assessing Writing*, 39, 64–78. <https://doi.org/10.1016/j.asw.2018.12.004>.
- Yılmaz, M. (2012). İlköğretim 1. kademe öğrencilerinin kompozisyon yazma becerilerini geliştirmede planlı yazma modelinin önemi. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(19), 321-330. <http://dergipark.gov.tr/mkusbed/issue/19551/208388>